

РЕШЕНИЕ

№ 2861

гр. София, 01.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-A СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Стела Кацарова

Членове: Галина Ташева
Георги Ст. Чехларов

при участието на секретаря Цветелина П. Добрева Кочовски
като разгледа докладваното от Стела Кацарова Въззивно гражданско дело № 20211100513193 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. ГПК.

С решение от 08.04.2021 г., гр.д. 2229/2020 г., СРС, 56 с-в осъжда Главна дирекция „П.б. и З. на Н.“ – МВР, да заплати на А. И. А. по иск с правно основание чл. 178, ал. 1, т. 3 във вр. с чл. 187, ал. 5, т. 2 ЗМВР сумата от 1 742,92 лв., представляваща допълнително трудово възнаграждение за положен извънреден труд за периода от 17.01.2017 г. до 16.01.2020 г., ведно със законната лихва, считано от датата на завеждане на исковата молба в съда – 17.01.2020 г. до окончателното плащане, по иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата от 200,93 лв., представляваща мораторна лихва, начислена върху всяка една от главниците, сформирани на всяко тримесечие, изискуеми от първо число на месеца, следващ месеца на дължимото плащане, до 16.01.2020 г., на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 366,07 лв. – разноски, а по сметка на СРС на основание чл. 78, ал. 6 ГПК държавна такса от 77,75 лв. и депозит за ССЕ от 250 лв.

Срещу решението постъпва въззивна жалба от ответника по исковете Главна дирекция „П.б. и З. на Н.“ – МВР. Счита, че обсъденият в ССЕ труд не

е извънреден, защото е начислен сумарно при полагане на нощен труд между 22.00 ч. и 06.00 ч., за общо 8 часа и е отчетен съобразно чл. 9, ал. 1 – 3 НСОПЗ, КТ, ЗМВР. Тези разпоредби са неприложими, няма празнота в нормативната уредба на МВР за изчисляване на 1 час нощен труд. Отчитането се извършва по чл. 179, ал. 1 и ал. 2, чл. 187, ал. 3 и ал. 9 ЗМВР и Наредба 213-776/29.07.2016 г. на МВР. Размерът се определя със заповед на Министъра на вътрешните работи. Иска се отмяна на решението и постановяване на друго, с което да се отхвърлят исквете.

Въззиваемият – ищецът А. И. А. оспорва жалбата.

Софийският градски съд, IV-A с-в, след съвещание и като обсъди по реда на чл.269 ГПК наведените оплаквания в жалбата, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срока по чл.259, ал.1 ГПК от надлежна страна и е допустима, а разгледана по същество е **основателна**.

Изцяло обжалваното решение е валидно, допустимо и неправилно.

Предявени са искове с правно основание чл. 178, ал. 1, т. 3 вр. чл. 187, ал. 5, т. 2 ЗМВР (ред. изм. и доп. ДВ. бр. 81/14.10.2016 г.) и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Безспорно е, че страните са обвързани от служебно правоотношение, по силата на което ищецът А. И. А. заема при ответника по исквете Главна дирекция „П.б. и З. на Н.“ – МВР длъжността „младши инспектор“, „водач на специален автомобил“, категория „Е“ в Трета районна служба „ПБЗН“ – МВР на Столична дирекция „П.б. и З. на Н.“ през процесния период 17.01.2017 г. до 16.01.2020 г.

Според съдебно-счетоводната експертиза, ищецът работи по месечни графици на дневни и нощни 12-часови смени, при сумарно тримесечно отчитане на работното време, като нощем полага 8-часов труд между 22.00 ч. и 06.00 ч. през исковия период 17.01.2017 г. до 16.01.2020 г. При съобразяване на чл. 9, ал. 2 от Наредба за структурата и организацията на работната заплата и след приравняване на нощния труд в дневен труд, вещото лице изчислява общият брой изработени часове. След преизчисляване на нощния труд с коефициент 1,143 и съпоставяне с нормативно определения брой часове за тримесечие, стойността на дължимото възнаграждение възлиза на 1 742,92 лв.

Съобразно чл. 187, ал. 5, т. 2 ЗМВР (приложима ред. изм. и доп. ДВ. бр. 81/14.10.2016 г.,) работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период - за служителите, работещи на смени.

Разпоредбата на чл. 187, ал. 1 ЗМВР (приложимата ред. изм. и доп. ДВ. бр.81/14.10.2016 г.) предвижда, че нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица.

Според чл. 187, ал. 3 ЗМВР (приложима ред. изм. ДВ, бр. 14/2015 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 81 от 2016 г.) работното време на държавните служители се изчислява в работни дни - подневно, а за работещите на 8, 12 или 24-часови смени - сумирано за тримесечен период. Определянето на 24-часова смяна е по изключение. Поради спецификата на дейността в Медицинския институт на МВР може да се определя и 6-часова смяна. При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22,00 и 6,00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период.

Съгласно чл. 179, ал. 1 ЗМВР на държавните служители се изплащат допълнителни възнаграждения за полагане на труд пред нощта от 22,00 ч. до 6,00 ч.

Делегиращата разпоредба на чл. 187, ал. 9 ЗМВР (приложима ред. изм. и доп. ДВ. бр.81/14.10.2016 г.) предвижда, че редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

В изпълнение на законовото овластяване, Министърът на вътрешните работи издава Заповед № 8121з- 791/28.10.2014 г. и Заповед № 8121з-1429/23.11.2017 г. Според техните т. 1 за всеки отработен нощен час или част от него, на служителите се заплаща допълнително възнаграждение в размер на 0,25 лв. Съобразно т. 5, допълнителните възнаграждения по т. 1, 2 и 3 се отчитат в часове и се изплащат след представяне в съответните финансови звена на протокол-приложение № 5 към чл. 32, ал. 1 и чл. 33 от Наредбата № 8121з-407/11.08.2014 г., съответно приложение № 6 към чл. 31 от Наредба №

Следва да се съобрази формираната практика на ВКС, обективирана в решение № 197/07.10.2019 г., гр. д. 786/2019 г., ВКС, IV г.о. и решение № 55/07.04.2015 г., гр. д. 5169/2014 г., ВКС, III г.о., според която при работата на смени (дежурства) работното време на държавните служители в МВР се отчита по специален ред, което прави недопустимо аналогичното приложение на ЗДСл или КТ и конвертиране на часовете труд положен през нощта в дневни часове с коефициент 1,143.

Според постановките на ТР № 1/15.03.2023 г., т.д. № 1/2020 г., ОСГК на ВКС, при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи не са приложими разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от същата наредба) и следва да се прилагат разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове. В мотивите е прието, че чл. 187, ал. 1 ЗМВР регламентира работно време от „8 часа дневно“, т.е. 8 астрономически часа, независимо от частта на денонощието, за разлика от по-малката продължителност на 7-часовото работно време предвиденото в чл. 140 КТ. Това различие произтича от уредените в чл. 2, ал. 1 ЗМВР основни функции на държавните служители в МВР, във връзка с осъществяване на държавна власт, докато трудовото правоотношение е насочено към осъществяване на частен интерес. Субсидиарното прилагане на издадените по приложение на Кодекса на труда подзаконови нормативни актове, не би обезпечило постигането на законова цел, доколкото методите за регулиране на отношенията и заложената в чл. 187, ал. 1 ЗМВР законодателна воля за еднаква продължителност на работното време през деня и нощта – „8 часа дневно“. Прието е, че този извод кореспондира с приетото в решение от 24.02.2022 г. на СЕС, втори състав по дело С-262/20 г., че чл. 20 и 31 от Хартата на основните права на ЕС допускат определената в законодателството на държавата членка нормална продължителност на нощния труд от 7 часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, вкл. за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т.е. свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е

съразмерна на тази цел.

Въззивният съд намира, че след като положеният нощен труд е в рамките на установеното работно време от 8 часа, не се явява извънреден и подлежи на компенсиране чрез заплащане като нощен по тарифната справка, определена в индивидуалните административни актове, каквито са заповедите на Министъра на вътрешните работи. В този смисъл, липсва твърдяната от ответника празнина в нормативната уредба, поради което не са изпълнени всички предпоставки на чл. 46, ал. 2, изр. 1 ЗНА за прилагане на правна уредба по аналогия.

Напълно неприложима към процесния период 17.01.2017 г. до 16.01.2020 г. е новата разпоредба на чл. 187, ал. 4 ЗМВР (обн. ДВ, бр. 60/07.07.2020 г.), действаща през последващ период. След като нейната регламентация, че при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното работно време към нормалната продължителност на работното време през нощта по ал. 1, проявява действие за в бъдеще, не следва да се кредитира заключението по делото, основано на изчисления именно по същия ред. По тези съображения, неприложимо нито пряко, нито по аналогия е допълнението към чл. 187, ал. 7 ЗМВР (предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., последно изм. - ДВ, бр. 85 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.), според което работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с допълнително възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период, като извънредният труд се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение.

С оглед изложеното, в случая не могат да се прилагат субсидиарно издадените по приложение на Кодекса на труда подзаконовни нормативни актове, а именно следните наредби:

В чл. 31, ал. 2 от Наредба № 8121з-407 от 11.08.2014 г. се е предвиждало, че при сумарното отчитане на отработеното време общият брой часове положен нощен труд между 22:00 часа и 06:00 часа за отчетения период се умножава по 0,143, като полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период. Наредбата не е действаща през процесния период, като отменена преди него с Наредба № 8121з-592 от

25.05.2015 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, режима на дежурство, време за отдих и почивките на държавните служители в МВР. От своя страна, тази Наредба е отменена с Решение № 8585/11.07.2016 г. на ВАС по адм. д. № 5450/2016 г. (обн. ДВ 59/29.07.2016 г.) и Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители в Министерството на вътрешните работи (обн. ДВ 60/02.08.2016 г., в сила от 02.08.2016 г.). Съгласно чл. 195, ал. 1 АПК, подзаконовият нормативен акт се смята за отменен от деня на влизане в сила на съдебното решение.

Според чл. 3, ал. 3 на последните две наредби, служителите в МВР може да полагат труд през нощта между 22:00 часа до 06:00 часа, като работните часове не следва да надвишат средно 8 часа за всеки 24-часов период, т.е. хипотезиса на разпоредбите съответства на чл. 187, ал. 3 ЗМВР. Наредбите, обаче не уреждат изрично преизчисляване на часовете нощен труд с определен коефициент.

Въз основа на горните мотиви, неприложим е чл. 9, ал. 2 от Наредба за структурата и организацията на работната заплата, според който при сумарно изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на съотношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място.

Предвид обстоятелството, че размерът на възнаграждението за положен нощен труд е определен от работодателя именно по реда на посочените заповеди на Министъра на вътрешните работи, искът по чл. 178, ал. 1, т. 3, вр. чл. 187, ал. 5, т. 2 ЗМВР (ред. изм. и доп. ДВ. бр. 81/14.10.2016 г.) за сумата 1 742,92 лв., представляваща разликата над начисленото за положен от ищеца нощен труд, преизчислен с коефициент 1,143, следва да се отхвърли като неоснователен. В резултат, неоснователен е и акцесорният иск по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата 200,93 лв. - мораторна лихва върху главницата.

Крайните изводи на двете съдебни инстанции не съвпадат. Първоинстанционното решение на основание чл. 271, ал. 1, изр. 1, предл. 2 ГПК следва да се отмени и вместо него се постанови друго, с което исковете

се отхвърлят.

Въззиваемият пред първа инстанция не установява разноси, а пред въззивна – 34,86 лв. за д.т., които се дължат на основание чл. 78, ал. 1 ГПК. На основание чл. 78, ал. 8 ГПК вр. чл. 37, ал. 1 ЗПП вр. чл. 25, ал.1 НЗПП има право на суми от по 100 лв. – юрисконсултско възнаграждение пооделно за първа и въззивна инстанция.

По изложените съображения, Софийският градски съд, IV-А с-в

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение от 08.04.2021 г., гр.д. 2229/2020 г., СРС, 56 с-в и вместо него **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявените от А. И. А. срещу Главна дирекция „П.б. и З. на Н.“ – МВР, с адрес: гр. София, ул. „****“ иск с правно основание чл. 178, ал. 1, т. 3 във вр. с чл. 187, ал. 5, т. 2 ЗМВР за сумата 1 742,92 лв. - допълнително трудово възнаграждение за положен извънреден труд през периода 17.01.2017 г. - 16.01.2020 г., формиран като разлика между положен нощен труд, преизчислен с коефициент 1,143 и иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата 200,93 лв. - мораторна лихва, начислена върху на всяко тримесечие за главницата, считано от първо число на месеца, следващ месеца на дължимото плащане, до 16.01.2020 г.

ОСЪЖДА А. И. А., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж.к. „Надежда“, бл. **** срещу Главна дирекция „П.б. и З. на Н.“ – МВР, с адрес: гр. София, ул. „****“ сумата 34,86 лв. – разноси за въззивна инстанция и суми от по 100 лв. – юрисконсултско възнаграждение пооделно за първа и въззивна инстанция.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____